

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15859

Tarih : 08.01.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 12-1-2026	Esas No: 2/3467

1 B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
0 8 Ocak 2026
Numara:

T B S GENEL
0 8 Ocak 2026
No: 1275053

GENEL GEREKÇE

7538 sayılı Kanun ile 15/01/2025 tarihinden itibaren engellilik nedeniyle emeklilik sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Bu düzenleme ile:

Vergi İndirimi Hakkının Tasfiyesi: Ekim 2008 öncesi sigortalıların vergi indirimine dayalı emeklilik hakkı kaldırılarak, tüm süreç SGK sağlık kurullarına devredilmiştir.

Kriter Değişikliği ve Aylık Kesintileri: Yeni sistemde, çalışma gücü kaybı oranına göre 15 ila 18 yıl sigortalılık süresi ve 3700 ila 4100 prim günü gibi ağırlaştırılmış şartlar getirilmiştir. Bu durum, kontrol muayenesine giren mevcut emeklilerin aylıklarının kesilmesine ve ciddi mağduriyetlere yol açmaktadır.

Belirsizlik: 15/1/2025 tarihinden sonra başvuranlar için eski hakların korunmaması, Anayasa'nın hukuk devleti ve kazanılmış hakların korunması ilkeleriyle çelişmektedir.

Bu teklif; engelli vatandaşlarımızın emeklilik haklarına erişimini kolaylaştırmayı ve sistem değişikliği nedeniyle kesilen aylıkların iadesini sağlayarak sosyal devlet ilkesini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu amaçlarla söz konusu "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 7538 sayılı Kanun uyarınca yapılan kontrol muayenelerinde, sigortalının engel oranı %40'ın üzerinde kalsa dahi, eğer yeni belirlenen engellilik derecesine göre sigortalılık süresi veya prim gün şartını sağlamıyorsa aylığı kesilmektedir. Örneğin, %85 engel oranıyla emekli olan bir kişi, kontrol muayenesinde %55 engel oranına düştüğünde, prim ve yıl şartı yeni dereceye göre yetersiz kalırsa aylığını tamamen kaybetmektedir. Bu madde, engellilik hali devam eden bireylerin, sistem değişikliği veya sağlık durumundaki kısmi değişimler nedeniyle aniden gelirsiz kalmalarını önleyerek sosyal güvenlik hakkını korumayı hedeflemektedir.

MADDE 2- Yeni düzenleme ile engellilik derecesinin tespiti, kontrol muayeneleri ve rapor değerlendirme süreçlerindeki tüm yetki Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınarak tamamen Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) sağlık kurullarına devredilmiştir. Bu durum, daha önce yetkili hastanelerden ve devletin bir başka kurumundan (GİB) onaylı rapor alan vatandaşlar için belirsizlik ve bürokratik engeller yaratmaktadır. Düzenleme ile mevcut geçerli raporların ve vergi indirimi belgelerinin SGK tarafından da doğrudan kabul edilmesi sağlanarak, engelli vatandaşların tekrar tekrar rapor alma ve belirsiz süreçlere tabi tutulma mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- 15/01/2025 tarihinden sonra yaşlılık aylığı talebinde bulunan Ekim 2008 öncesi sigortalılar için 506 sayılı Kanun hükümlerinin yürürlükten kaldırılması, bu kişilerin Gelir İdaresi Başkanlığı ile olan illiyet bağıını koparmıştır. Mevcut düzenleme, vergi indirimi hakkı elde etmiş sigortalıların bu haklarını emeklilik başvuru tarihine göre ellerinden alarak hukuk devletinin temel ilkelerinden olan "hukuki öngörülebilirlik" ilkesini zedelemektedir. Bu madde ile başvurusu 15/01/2025 (dahil) sonrasına kalan vatandaşların kazanılmış haklarının korunması ve eski statüleri üzerinden emekli olabilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi ve (e) bendinin (1) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak,”

“1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 4100 gün olarak,”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin mülga ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olup bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış durumda olan sigortalılar hakkında, 506 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesinin (C) bendinin (b) alt bendi ve bu Kanunun ilgili hükümlerine göre göre işlem yapılır.”

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlananlardan yaşlılık aylığı bağlananların aylıklarının kesilmesi ve tekrar bağlanmasında bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümler geçerlidir.

Birinci ve ikinci fıkraya göre bağlanan aylıkların aylık bağlama oranı, 5400 gün üzerinden hesaplanan orandan az olamaz.”

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 112- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) 12 yıl ve daha fazla sigortalılık süresi bulunanlar hakkında engellilik derecesi ne olursa olsun bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

b) 9 yıldan fazla 12 yıldan az sigortalılık süresi bulunup II. derece engelliliği olanlar 15 yıl 8 ay sigortalılık süresi ve 3680 gün,

9 yıldan fazla 12 yıldan az sigortalılık süresi bulunup III. derece engelliliği olanlar 16 yıl sigortalılık süresi ve 3760 gün,

c) 6 yıldan fazla 9 yıldan az sigortalılık süresi bulunup II. derece engelliliği olanlar 16 yıl 4 ay sigortalılık süresi ve 3760 gün,

6 yıldan fazla 9 yıldan az sigortalılık süresi bulunup III. derece engelliliği olanlar 17 yıl sigortalılık süresi ve 3920 gün,

d) 3 yıldan fazla 6 yıldan az sigortalılık süresi bulunup II. derece engelliliği olanlar 17 yıl sigortalılık süresi ve 3840 gün,

3 yıldan fazla 6 yıldan az sigortalılık süresi bulunup III. derece engelliliği olanlar 18 yıl sigortalılık süresi ve 4080 gün,

e) 3 yıldan az sigortalılık süresi bulunup II. derece engelliliği olanlar 17 yıl 8 ay sigortalılık süresi ve 3920 gün,

3 yıldan az sigortalılık süresi bulunup III. derece engelliliği olanlar 19 yıl sigortalılık süresi ve 4240 gün,

Mal  ll  k, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi   demi   olmak şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde y  r  rl     girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.